

اثر نوع و مقدار نیتروژن بر رشد سه پایه مرکبات

قاسم نژاد، محمود^۱، ذبیح‌اله زمانی^۲، یونس ابراهیمی^۳ و غلامرضا ثوابتی^۱

۱ دانشجوی سابق کارشناسی ارشد و دانشجوی فعلی دکتری باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران، ۲ استادیار گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران، ۳ پژوهشگر مرکبات موسسه مرکبات رامسر و ۴ استادیار گروه خاکشناسی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران

تسریع در رشد و کوتاه کردن فاصله زمانی از کاشت بذر تا زمان پیوند اهمیت زیادی در خزانه‌کاریها دارد. نیتروژن مهمترین عنصر تغذیه‌ای در غالب برنامه‌های کودی می‌باشد. مخصوصاً در خزانه‌ها، جایی که گیاهان با تراکم بالا کشت شده و به حال رشد سریع نگه داشته می‌شوند. منابع کود نیتروژنی از لحاظ نوع یون (نیتراتی و آمونیایی) و مقادیر آنها و همچنین نوع یونهای همراه می‌توانند باعث بروز واکنش‌های متفاوت در نهال و پایه‌های مختلف شوند. لذا مشخص کردن نوع منبع کود نیتروژنی و حد ایتیم آن مورد توجه قرار دارد. در این آزمایش نهالهای بذری سه پایه مرکبات (نارنج، نارنج سه برگ و سیترنج) در داخل کیسه‌های نایلونی به ابعاد ۲۵ در ۲۵ حاوی مخلوط خاکی مرکب از ماسه، کود دامی پوسیده و خاک لومی رسی (به نسبت ۱:۱:۱) کشت گردیدند. نهالها هفته‌ای یکبار با محلول‌های نیتروژنی مختلف آبیاری شدند. اثر نوع کود (سولفات آمونیوم، نترات آمونیوم و اوره) و مقدار کود (۰، ۷۵، ۱۵۰ و ۳۰۰ میلی‌گرم نیتروژن خالص در هر هفته به ازای هر گلدان) بر روی پارامترهای رویشی این سه پایه مورد مطالعه قرار گرفتند. در تمامی تیمارهای نیتروژنی افزایش نیتروژن باعث افزایش صفات رویشی از قبیل ارتفاع ساقه، قطر ساقه و میانگین سطح برگ گردید. نوع کود بکار برده شده روی ارتفاع نهال و میانگین سطح برگ تاثیر معنی‌داری داشته است اما روی قطر ساقه تاثیر معنی‌داری نداشته است. بین پایه‌ها از لحاظ صفات رویشی از قبیل ارتفاع، قطر ساقه، سطح برگ و طول پیوندک رشد یافته بر روی آنها تفاوت معنی‌داری وجود داشت. اثر متقابل بعضی از صفات نیز معنی‌دار بوده است. به عنوان مثال بیشترین ارتفاع ساقه با بیشترین مقدار نیتروژن بر روی پایه سیترنج به دست آمده است.